

הטלאי הצהוב

תם החופש הגדול והחלה שנת הלימודים החדשה. פריצי ואני חזרנו אל ספסל-הלימודים. לא היה זה אותו הספסל בדיוק שישבנו עליו בשלוש השנים הראשונות בגימנסיה. כל אותן שנים היה מקומי בשורה הרביעית, בטור האמצעי. חברתי לספסל היתה ברטה. לפנינו ישבו מיצי וריטה. אלוה ומרתה שהיו נמוכות מאתנו ישבו בשורה הראשונה.

עוד ביום הראשון ללימודים נכנסה לכיתה המנהלת, גברת פדוררו, המומרת, לברך אותנו לרגל תחילת שנת-הלימודים. "בשנה שעברה" פתחה את נאומה, "התנהלו הלימודים בצל הכיבוש הרוסי, בחלק נכבד של אדמת רומניה. תלמידות יקרות, בין השאר, אני מקווה שהשנה נוכל לנהל את הלימודים בסימן שיחרור ארצנו הכבושה, ולעקור מתוכנו את האוייב היושב עימנו."

תחילה לא הבנתי למה היא מתכוונת באמרה "האוייב היושב עימנו", אך בהמשך הדברים לא השאירה ספיקות בלבי. בקול צרחני, כמסתערת על "האוייב" ציוותה על כל התלמידות היהודיות לקום. היינו שמונה, ובזו אחר זו קמנו על רגלינו.

במבט עויין היא מנתה אותנו באצבעה, ובקול רווי שינאה פנתה אל המחנכת שלנו הגברת קונסטנדינידי: "קיבלנו הוראות ממשד החינוך, להושיב את ה'עבריות' האלו בספסלים האחרונים, כפי שראוי להן! עוד נשארו מספיק!" ויצאה.

באמצע חודש ספטמבר 1941, לפני שהתחילו השיעורים, הופיעה המנהלת גברת פדוררו בכיתה בסבר פניה החמור, ובלי הקדמות וציפה בידה פיסת בד בצבע צהוב, שאת צורתו לא יכולנו לזהות ממקום מושבנו בספסל האחרון, ובקול תקיף קראה בשמות שש הבנות היהודיות. קמנו שוב על רגלינו, כמקובל, ואחרי מבט קצר לעברנו, מבלי להניף עפעף הכריזה בקול צורם, וניכר היה בה שכל כוונתה להעליב: "הכנו עבורכן את הסמל הזה, שתקבלו אותו אחרי השיעור

מידי הפרופסור, הגברת קרבונה, העומדת לידי." וכשהיא מרימה את קולה: "החל ממחר, אתן חייבות לענוד אותו כאן," ובידה השמאלית הניחה את פיסת הבד על שרוולה הימני, בהדגימה כיצד יש לתפור אותו על גבי סמל בית הספר. "תמורת הסמל אתן חייבות עשרה ליי, להביא מחר אלי, לחדר ההנהלה."

בעומדנו ניסינו לזהות את צורת הסמל שמרחוק נראה כמו כוכב. וכדי להסביר לתלמידות הלא יהודיות את המיוחד שבסמל, היא אחזה אותו בשתי אצבעותיה והניפה אותו מעל ראשה: "זהו מגן דוד, סמלם של היהודים." לאחר ההצגה המוצלחת היא הניחה את הסמל בשאט נפש על השולחן. פניה הגרמיות התעוותו בחיוך ארסי.

ובכן, עומדת אני ליד הדלת של חדר המנהלת ומהססת להקיש בה. שוננתי לעצמי בפעם המי יודע כמה, מה אומר ובדמיוני חשתי במבטה הזועם של המנהלת.

הדלת נפתחה לאיטה ובפתח הופיעה מיצי, לבושה בתלבושת בית-הספר, בידה עשרה ליי היא בירכה בקול נמוך את המנהלת ב"אני מנשקת ידך" והושיטה לעברה את המטבע בקול נכנע: "הבאתי את התמורה עבור הסמל."

באותו רגע הנחתי גם אני את שני הסמלים, שלי ושל פריצי, על השולחן, ומיהרתי לדלת. ברטה עשתה כמוני וכשהיגענו לדלת קראתי לעבר המנהלת: "אני ופריצי לא נבקר עוד בבית-ספרך!" וטרקתי את הדלת מאחורי.